

החברותא

החברותא בשאנן פנימי לחברים גליון מס 465

בס"ד ערש"ק פרי' נח (כ דריח חסון) ל' תשרי תשע"ד

פנינים יקרים

אלה תולדות נח נח איש צדיק תמים וגו' (ו', ט') שהיה נח מתלבש בשמונה בגדים שהיה מוכיח אותם ונטלו את חלק הרע שלו והוא נטל חלק הטוב שלהם ונעשה תמים בדורותיו, וזהו לאו דיקא שמוכיח בדבור ויהיה דרשן, אלא בהתקשרות שלו עם נפש כל חי בעת אמירת הדבורים שלו עד כלות הנפש בהכנעה ובכטול כאין בלב נשבר ונכנע ומשתתף עצמו עם כל נפשו חי אזי אם הם חוזרים בתשובה טוב, ואם לאו נטל מהם הטוב ונותן להם הרע שלו כידוע ולא תתפשש בזה.

אלה תולדות נח נח איש צדיק וגו' (ו', ט') רש"י: יש מרבותינו דורשים לשבח ויש דורשים לגנאי ותמוה למה יצאו לדורש לגנאי כשהתורה משבחת אותו שהוא איש צדיק תמים, אלא דהיש דורשין לגנאי היינו נח בעצמו שבענוותנותו מציא בשבח הזה גנאי לעצמו אבל רבותינו שפיר דורשין אותו לשבח. (קדושת ציון)

את האלקים התהלך נח (ו', ט') זה כוונת הכתוב נח איש צדיק תמים היה ופרש"י במסכת ע"ז (דף ו') דצדיק תמים היינו עניו ושפל רוח. וכיון שהיה נח עניו את האלקים התהלך נח שהיה יכול לעמוד ולצאת זכאי ולקבל שכרו גם בדין שהוא בחינת אלקים ולא רק במדת החסד.

ותשחת הארץ לפני האלקים (ו', יא) במסורת ויאסף יהושע ויתיצבו לפני האלקים (יהושע כד, א) וכו' שעיקר תיקון זה החטא להיות באסיפה עם ישראל בלב אחד באהבת ישראל וכו'. (היכל הברכה)

ופתח התבה בצדה תשים (ו', ט"ז) וה"פ ופתח התבה של לימוד התורה בצדה תשים שלא ירגיש יצה"ר שאתה רוצה ללמוד אלא בדרך הזה שתרגיל עצמך שתחלת כל 'תחתים', תחת כל ישראל שכל ישראל בוראי טובים ממך, בשפלות הרוח באמת לבבו שאז אין היצה"ר יכול להתגבר עליך כלל. (כן ביחי)

ויבא נח וגו' מפני מי המבול (ו', יז) רש"י: אף נח מקטני אמנה היה מאמין ואינו מאמין וכו' ע"כ. והענין תמוה לומר על נח הצדיק שחלילה היה חסר אמנה בבוראו יתברך. אכן יש לישב דברי חז"ל כי מדרך הצדיקים להמתיק הדינים ולבקש רחמי רצון השי"ת על בראויו. וא"כ נח הצדיק אחרי שחפץ להגביר החסדים ולבטל גזירת המבול לא נתן לב להתפשטות המים אלא היה מתגבר במחשבתו לאמר ישוב ה' וניחם ויגולו רחמים על מדותיו, לכך קראוהו חז"ל בצחות לשונם מקטני אמנה וכו' ע"ש. (עבודת ישראל מאוניין)

את קשתי נתתי בענן (ט', יז) הקשת היא אור השמש המתחלק לשבעה צבעים כפי שהוכח כאשר קרני השמש עוברים דרך מי גשמים וכד'. במבט שמחי חושבים שקרני השמש מוקרנים בצבע אחיד ויחיד הרי שאפילו האור עצמו שהוא הגורם הראשון, מומעה במחשבה האנושית. לזאת נאמין רק בה' לבדו. (רס"סי טל) ויקח שם ויפת את השמלה ופניהם אחרונים וערות אביהם לא ראו (ט', כג) שתי פעולות ערכיות עשו האחים שם ויפת, א. כיסו את האבא בשמלה, ב. וערות אביהם לא ראו כדי שגם במחשבותם לא יבוהו... בזכות שתי הפעולות האלו נתברכו בברכת אביהם שהפך להיות חלק ממהותם. (רס"סי טל)

לך מארצך וגו' אל הארץ אשר אראך (כ"ב, א) מוסבר ע"פ הוה"ק לך לך מארצך שיתרחק מהארציות וחומריות עוה"ז הנקרא ארצך ומולדתך, שלא יהיה טרוד בפרנסת עוה"ז כדי שיהיה לו פנאי לפקח בעסקי עוה"ב שהיא הארץ העליונה. וז"ש אל הארץ אשר אראך, שיתבודד בינו לבינו שיהיה רק לפניו יתברך, וזהו אשר אראך לפני ה' ישפוך שיחו, והבן.

לך לך מארצך וגו' וילך אברם כאשר דבר אליו ה' וגו' (י"ב, א-ד) ראוי לשים לב מפני מה הבטיח לו השי"ת כל ההבטחות האלה הלא זה היה אחד מעשרה נסיונות, ונראה שאדרכה בהבטחות היה הנסיון גדול ביותר כי רצה השי"ת לבחון אם ילך לאר"י כגלל שיגיעו לו שם כל הברכות והטובות או ילך לקיים רצונו של מקום, ומעיד הכתוב וילך אברם כאשר דיבר אליו ה' רק בשביל צווי ה' ולא כדי שבאמצעות הליכתו ישיג הטובות.

(קדושת לוי)

שיחת קודש ממורנו ורבנו זיע"א

465

ב

האשכ שיחת הרא"ש ז"ע א בתקופת אלחנן יב"פ (תשרי תשל"ד) ה'בא לזכר ס"ו א.א.

פירוד, ובגלל זה אנו שקועים בגלות כל השנים הללו, לכן עשו מאיתנו סבון. בגלל זה אנו נמצאים בגלות, ובגלל זה נשפך מאיתנו דם, כדי שכל הפחדים שלנו יתהפכו ל"פחד יצחק". ובגלל שהגאולה מאד קרובה, ואין לנו שום מושג כמה שהיא קרובה, הרבש"ע הביא אותנו לכזה מצב ולכזה פחד. וכשאנו נזכה רגע אחד לעשות תשובה באמת, דהיינו שיהיה "שבת אחים גם יחד", ויעשו כולם אגודה אחת לעשות רצונך בלבב שלם, או מיד יהיה לנו גאולה, כי הגאולה כבר עומדת בפתח.

הרבש"ע נותן לאדם את המחשבות הללו של מחלוקת בכדי שיתבונן ויבין שאין כאן מחלוקת בין אחים. למשל, כאשר יש מריבה בין איש ואשתו, איך מגיע אליהם לריב? זה המחשבה זרה שנכנסת בשניהם, הקליפה השחורה נכנסת לענין והם חושבים שאחד שונא את השני. ולא שייך להסביר להם - לא לבעל ולא לאשה - שזה שקר, מוכרחים לשתוק, כי אם רק מתחילים להסביר מתלקחת אש. אבל כמה זמן נהייה בכזו גלות שמוכרחים לשתוק בגלל שהקליפה רוצה לעשות מחלוקת.

כאשר אנו נתאחד ביחד להלחם על הרעיון הזה שאנו לא שונאים בכלל שאין לנו מה לשנוא, כל השנאה היא רק מחשבות זרות, זה המחשבה של הקליפה שיש לה כח להחזיק מעמד. וממה היא מחזיקה? מכלום. מהו בכלל האדם, "מה אנו מה חיינו מה חסדינו ומה צדקותנו", מה יש לנו? כלום.

אבל, קינדער, זה תלוי בנו. אנו אשמים בזה. אנו שונאים אחד את השני שנאת חינם. וכל השנאה היא רק בעטיה של מחשבה אחת. הרי כל אחד שירצה להבחין יראה בעצמו שלאחר שנרגע מהכעס כואב לו למה פגע בחבר, אז מה היה אם כן באותו רגע שפגע? המחשבה זרה הזו. שה"חבר" שלי (הבע"ד) רימה אותי, "חברי הטוב" שאני הולך עימו כל החיים. זה ה"חבר" שאני לקחתי אותו לחבר בגלל שהוא נתן לי רגע אחד של סיפוק, שאוכל למלא את הרציחה שלי. מה בסה"כ הוא נתן לי, הוא נתן לי לחיות בצער שלי, שזה נותן לי סיפוק והנאה לראות אותי אומלל ממני עצמי, או לראות שהחבר עשה אותי אומלל בכדי שאוכל לספר בעולם שהחבר הזה הוא כזה רשע, הוא עושה אותי אומלל. כל המחשבה הזו על החבר היא שקר, זה לא האדם, זה הבחירה שלו, אלו המחשבות זרות שהרבש"ע הכניס בנו.

קינדער, עד מתי נאמת (נעשה לאמת) את המחשבה הזו, ונמשוך את הקב"ה יותר עמוק למטה בגלות. יש לנו דרך לעשות תשובה ע"י שנתחיל להתבונן ונחשוב רגע אחד, האם החבר עשה לי משהו? הוא דיבר עלי? אולי זו לא אמת שהוא דיבר. ואף אם בודאי דיבר, אולי זה הנסיון שהרבש"ע שולח לי כדי שאוכל ללכת מחיל אל חיל. כי בלא שהרבש"ע מביא את האדם לידי נסיון הוא בבחינת שינה, והוא שוכח לגמרי את השי"ת. ו"ממנו", מהנסיון הזה, נקח לעבוד את השם". אבל מה עושה השנאן? יא, היצר הרע, הוא שובר אותנו, ועושה בינינו

שיחת קודש ממורנו ורבנו זיע"א

המשך מעמ' קודם

465
ג

הזו הוא יוציא מן הקליפה, ויביא אותנו לארץ ישראל, אל השלימות של ארץ ישראל, ואז הוא יבנה לנו את הבית השלישי. הבית השלישי הוא עשוי רק מאש, הבית השלישי נוצר מהתפילות של ישראל, ובגלל שיש בינינו שנאת אחים התפילות שלנו אינם בשלימות, וכאשר נתאחד הרבש"ע יבנה לנו את הבית השלישי.

שנאת האחים נגרמת רק מהמחשבות שלנו. הרבה פעמים אפשר לראות שנכנס בלב אחד מחשבות על האוהב שלו, ואחר זמן הוא שם לב שהלה אינו אוהבו כמקודם. מה קרה? המחשבות שלו על החבר והרגש שלו הגיעו עד החבר, החבר מרגיש שהוא שונא אותו וזה משפיע עליו ג"כ. וכשמתבוננים, רואים שאת הכל הוא עשה עם המחשבות שלו. הוא התחיל והוא גמר. אמנם, זו עבודה מאד קשה להגיע לשם, לפתוח את השער הזה ולראות שזה הכל המחשבות שלו, אך אם אנו כולנו נחזיק בהבנה הזו, אז נחיה בעמקות שנוכל להשיג את מציאות הוי' ע"י הבחינה של הצדיקים האמיתיים, אותם צדיקי אמת שהם בחינת משה "לא כן עבדי משה בכל ביתי נאמן הוא", ואז נוכל להשיג את שלימות האמונה הזו, ונוכל להיות קשורים בצדיק אמת שיחזיק אותנו מתחת לירועותיו, עד שנגיע לשלימות של "ותאחז במשפט ידי", ויגיע הזמן של "כי ידיו ה' עמו", "הרנינו גויים עמו כי דם עבדיו יקום ונקם ישיב לצריו".

והרעיון הזה שהוא כולו דמיון האחיזה שלו היא מה"מה" הזה - מה אנו מה חיינו, וזה מכניס פירוד בין האחים. אך כאשר נדע שהמחשבה הזו היא רק דמיון שאין לו כל קיום, ויהיה שלום בינינו, אז תבוא הגאולה. מכיון שכל הגאולה היא ש"יכירו וידעו כל יושבי תבל" באמצעותנו היהודים, (כי מאיפה יש לגויים את כל הטוב - רק דרך היהודים), וכאשר אנו היהודים נתאחד, ונחיה ביחד באהבה אחווה ורעות, מזה תבוא הגאולה.

אבל המלחמה הזו היא מאד מאד גדולה. בגלל שאדם צריך לבוא לבחינה של שפחה על הים. דהיינו שצריך להיות בכוז בחינת יא"ן של פחד כמו אחד שנמצא בלב ים בלי כלום. באותו רגע שהוא טובע בים וזועק בפחד "הצילו" הוא יכול לראות לפניו כל טוב, זהב ויהלומים ובתים יפים, אבל באותו רגע הוא חושב על דבר אחד ויחיד - איך להנצל מפה, איך אני מציל את החיים שלי. לכוז עבודה אנו צריכים להגיע, שלא נחשוב מה שמסביב לנו, מה יהיה איתנו ומה יהיה מחר, **עכשיו** אנו צריכים להיות בבחינת שפחה על הים, דהיינו שנחוש את בחינת האין שלנו, וממילא נכיר שהשטן הביא אותנו לסכנה גדולה של טביעה בים, הוא בולע אותנו ורוצה להטביע אותנו בכל רגע.

אולם כאשר נהיה באחדות יהיה הבחינה של "חיל בלע ויקיאנו", והוא יוציא אותנו, כמו שכתוב בהמשך "חיל בלע ויקיאנו ומבטנו יורישנו א-ל". הרבש"ע יוציא אותנו מהבטן שלו, וכל מה שאנו צריכים בשביל האחדות

המשך פצוצים יקרים

ושמתי את זרעך כעפר הארץ וגו' קום התחלך בארץ לארכה ולרחבה (י"ג, ט"ו-י"ז) יש לבאר סמיכות הפסוקים דאמרו חז"ל דאברהם ראה באצטמגנינות שלו שלא יהיה לו זרע והיה סבור שדינו כבן נח וב"נ הוא תחת המול אמר לו הקב"ה צא מאצטמגנינות שלך כי כבר יצאת מכלל בן נח לכלל ישראל ואין מול לישראל כי ישראל למעלה מן המול.

אנכי מגן לך שכרך הרבה מאד (ט"ז, א) מגן פירושו לשון חנם ואמר השי"ת שבשביל שעשית כל מעשיך המובים לשם שמים ולא העלית על דעתך לקבל פרס עליהם מהאי טעמא שכרך הרבה מאד...

(נעם מגדים)

והאמין בה' ויחשבה לו צדקה (ט"ז, ו) יש לומר שאברהם בעצמו חשב זה להקב"ה צדקה שעשה עמו שנתן לו שכל להאמין בה' אחר. וקרוב לזה הפסוק לך ה' הממלכה ולא כתב המלוכה רק הממלכה היינו ג"כ שדהמע"ה אמר לך ה' שהכל שלך הוא אפילו מה שממליכין אותך הוא מכח שלך וכו'.

(עבודת ישראל מקאזניץ)

ואתה את בריתי תשמור וגו' (י"ז, ט) שמעתי ממורי שאם נודמן שראה דבר עבירה [או שמע על אחר] יבחין שיש בו שמץ מעבירה זו ושירגיש לתקן את עצמו ויאמר הפסוק [סור מרע וכו'] תחבושת לזה שינצור לשונו אע"פ שהיא קשה מ"מ נתן הפסוק תקנה כדי שיסור הוא עצמו מרע ויתקן עצמו להיות בטוב, ואז גם הרשע יחזור בתשובה אחר שיכלול אותו עמו ע"י אחדות הנ"ל שכולם אדם אחד ואז תגרום שתהיה מכלל ועשה טוב שתעשה את הרע לטוב ואז תבא למדה בקש שלום ורדפהו שיוסר שתי הערלות. ברית המעור וברית הלשון.

(תולדות יעקב יוסף)

שהשמחה במעונם

הר"ר אריה אגיאפור ומשפ' להולדת הבן

הר"ר אברהם משה קיפר ומשפ' להולדת הנכד

הר"ר שמעון פריינד ומשפ' להולדת הבן

הר"ר ישראל דוד דייטש ומשפ' להולדת הנכד

הר"ר צבי דייטש ומשפ' להולדת הבן

הר"ר גדליה סגל ומשפ' לאירוסיו הנכדה

הר"ר מרדכי סגל ומשפ' לאירוסיו הבת

י"ל ע"י
מערכת ההברות
ח' עדין 3
02 - 5829688
פקס: 02 - 5325477
ת.ד. 5080
ירושלים 91050

כוס תזכומים

הר"ר משה הלר הי"ו על פטירת אביו הר"ר אברהם דוד ז"ל
ת. נ. צ. ב. ה.

לעילוי נשמת

הר"ר דוד יעקב בן אריה מרדכי ז"ל נלב"ע א' מר חשון תשס"א
הר"ר יעקב רב בן אהרן שמואל ז"ל נלב"ע א' מר חשון תשס"א
ת. נ. צ. ב. ה.

לעילוי נשמת מוה"ר ר' אשר ב"ר אריה מרדכי זצ"ל זי"ע